

Aan de Gemeenteraad.

Raadsvergadering d.d. : 6 november 2025
Commissie : Algemene commissie
Portefeuillehouder : de heer R. Scholte (wethouder)
Zaaknummer : 1321806
Productiedatum : 9 september 2025

Onderwerp

Dit voorstel gaat over de ontwerpbegroting 2026, zowel een sturingsinstrument als een document waarmee de raad de lasten en baten voor het nieuwe begrotingsjaar autoriseert.

Voorgesteld besluit:

De raad van de gemeente Bloemendaal;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 23 september 2025

besluit:

Voorgesteld besluit

1. de begroting 2026 vast te stellen;
2. de nieuwe voorstellen 1 t/m 21 vast te stellen;
3. het meerjarenperspectief 2027-2029 evenals het investeringsprogramma 2026-2029 voor kennisgeving aan te nemen;
4. de 1^e begrotingswijziging 2026 septembercirculaire 2025 vast te stellen;

D66, CDA en VVD dienen een amendement in (kenmerk B) met als dictum:

De raad besluit het voorstel als volgt te amenderen:

1. de begroting 2026 vast te stellen met uitzondering van de Berenschot maatregelen die betrekking hebben op:

- Stopzetten subsidie Halt
- Verlagen budget onderhoud fietspaden
- Stoppen kunsteducatie scholen
- Versoberen bibliotheek
- Stoppen "Buurtgezinnen"
- Verlagen subsidie Welzijn Bloemendaal

en voor de volgende Berenschot maatregelen 50% van het genoemde bedrag:

- Stoppen versterken biodiversiteit
- Verlagen beeldkwaliteit bosparken

2025 001344

2. *De nieuwe voorstellen m.u.v. voorstellen 1,4,13,15 en 21 vast te stellen;*

3. *De begroting 2026, voor zover nodig, sluitend te maken door een eenmalige inzet van de Algemene Flexibele Reserve;*

Het amendement wordt met 10 stemmen voor en 9 stemmen tegen aangenomen.

HvB en ZB dienen een amendement in (Kenmerk O), met als dictum:

De begroting 2026 vast te stellen met uitzondering van de Berenschot maatregel welke betrekking heeft op het sluiten van de Hertenkamp;

Het amendement wordt met 19 stemmen voor en 0 stemmen tegen aangenomen.

ZB dient een amendement in (Kenmerk W) met als dictum:

De bezuiniging op de subsidie aan St Arkgemeenschap regio Haarlem te schrappen

Het amendement wordt met 19 stemmen voor en 0 stem tegen aangenomen.

HvB dient een amendement in (Kenmerk S) met als dictum:

de begroting 2026 vast te stellen met uitzondering van de Berenschot maatregel welke betrekking heeft op stopzetten subsidies dierenopvang

Het amendement wordt met 18 stemmen voor en 1 stem tegen aangenomen.

VVD dient een amendement in (kenmerk T) met als dictum:

Amendeert bezuinigingsvoorstel A van het college en schrappt het stopzetten van het gebruik van de milieustraat in Heemstede (Meerlanden) voor inwoners van Bloemendaal.

Het amendement wordt met 16 stemmen voor en 3 stemmen tegen aangenomen.

Het geamendeerde voorstel wordt met 10 stemmen voor en 9 stemmen tegen aangenomen.

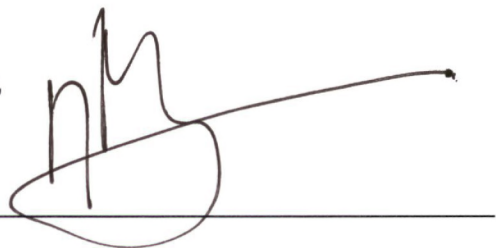
De raad voornoemd, d.d.

06 NOV. 2025

de griffier,

de voorzitter,

Voorgesteld besluit

1. de begroting 2026 vast te stellen;
2. de nieuwe voorstellen 1 t/m 21 vast te stellen;
3. het meerjarenperspectief 2027-2029 evenals het investeringsprogramma 2026-2029 voor kennisgeving aan te nemen;
4. de 1e begrotingswijziging 2026 septembercirculaire 2025 vast te stellen;

Aanleiding en beoogd effect

Aanleiding

Voor elk begrotingsjaar moet een begroting worden opgesteld, waarbij structurele lasten en baten in evenwicht moeten zijn. Het Rijk vraagt van gemeenten dat zij een reële, meerjarige, duurzaam sluitende begroting maken. De provincie ontvangt de door uw raad vastgestelde begroting vóór 15 november en toetst vervolgens of de begroting voldoet aan de gestelde normen. Met de begroting kan de gemeenteraad sturen op doelen en middelen en worden tevens de lasten/baten voor het nieuwe begrotingsjaar geautoriseerd.

Beoogd effect

De begroting voldoet aan wet- en regelgeving, is compact en geeft inzicht in de doelen van de gemeente in 2026. De activiteiten/plannen op basis van het collegeprogramma zijn verwerkt in de begroting 2026-2029.

Politieke keuzeruimte

Het is aan de gemeenteraad om financiële belangen af te wegen tegen (investerings-)ambities om al dan niet middelen vrij te maken. Daarbij moet ten minste voldaan worden aan de eis van een materieel sluitende begroting van baten en lasten (structurele lasten gedekt door structurele baten). Het Rijk stelt kaders op binnen vigerende wet- en regelgeving (o.a. Gemeentewet en het Besluit Begroting en Verantwoording is BBV), de provincie toetst de begroting en informeert uw raad over de bevindingen.

Gedachtegang

Argumenten

1.1 De raad stelt de begroting vast en autoriseert hiermee de baten en lasten omdat dit een bevoegdheid van de gemeenteraad is

Conform art. 189 van de Gemeentewet is het vaststellen van de begroting een bevoegdheid van de gemeenteraad. De gemeenteraad ziet er ook op toe dat de begroting structureel en reëel in evenwicht is. M.a.w. zijn de structurele lasten gedekt door structurele baten.

De begroting is te vinden op een website waar programma's, doelen en middelen te vinden zijn. Grote mutaties worden hierin toegelicht, het investeringsprogramma alsmede de nieuwe voorstellen zijn te vinden in een bijlage bij dit raadsvoorstel.

2.1 De nieuwe voorstellen vergen een bestuurlijke afweging

Het gaat hier om voorstellen waar een bestuurlijke afweging gemaakt kan worden wat betreft nut, noodzaak, uitstelbaarheid, etc.. Overwegingen hierbij kunnen verder zijn om structurele lasten te vermijden omdat de begroting onder druk staat. De nieuwe voorstellen zijn te vinden in een bijlage bij dit raadsvoorstel en de effecten ervan zijn verwerkt in de begroting.

Overigens worden autonome ontwikkelingen met financiële consequenties binnen bestaand beleid en waar geen bestuurlijke afweging vereist is, als mutatie in de begroting verwerkt. Gedacht kan daarbij worden aan bijvoorbeeld cao-stijging, ophoging van budgetten voor inflatie, consequenties van eerder genomen raadsbesluiten, areaaluitbreiding (woningen/inwoners) etc..

3.1 Het financiële meerjarenperspectief is ter kennisname omdat de raad elk begrotingsjaar besluit over de begroting

De begrotingsjaren 2027, 2028 en 2029 worden in beeld gebracht en zijn ter kennisname. Omdat de gemeenteraad elk jaar besluiten neemt over de beleidsprioriteiten etc. zijn deze cijfers indicatief en ter kennisname.

4.1 De septembercirculaire 2025 was nog niet bekend toen de begroting werd opgesteld, daarom wordt de raad gevraagd dit onderdeel te maken van de beraadslagingen en de effecten hiervan als 1e begrotingswijziging vast te stellen

De begroting is in de zomer 2025 opgesteld. De uitkomsten van de septembercirculaire voor de gemeente Bloemendaal werden pas later bekend en de effecten zijn niet verwerkt in de begroting. Daarom wordt de gemeenteraad gevraagd dit onderdeel te maken van de beraadslagingen en de financiële gevolgen als 1e begrotingswijziging vast te stellen. De raad ontvangt een separate brief over de consequenties van de septembercirculaire.

Kanttekeningen

Onderstaande kanttekeningen gelden voor alle voorstellen die structurele effecten hebben.

- De opgave voor gemeente Bloemendaal op het gebied van onderwijshuisvesting is aanzienlijk en heeft een grote impact op de meerjarenbegroting.
- De onzekerheden a.g.v. de Oekraïne crisis zijn groot. Deze kunnen de gemeente onder meer raken door de opvang en huisvesting van vluchtelingen.
- De uitvoering van de Omgevingswet kan financiële effecten hebben voor de periode 2026 en verder. De wijziging van de leges versus de inzet van personeel op het gebied van omgevingsvergunningen en omgevingsrecht kan effect hebben op de begroting. Dit is nog aan onderzoek onderhevig.

Risico's

Risico's worden gekwantificeerd in de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing van de begroting 2026.

Alternatieven

Alternatief A: Inzetten van meer ombuigingen

De raad zou alsnog ombuigingsvoorstellen kunnen voorstellen.

Alternatief B: Dekking uit de algemene reserve

De begroting dient te sluiten conform artikel 189 Gemeentewet. Artikel 189.2 geeft de gemeente echter de ruimte om de begroting na 2026 sluitend te maken:

De raad ziet erop toe dat de begroting structureel en reëel in evenwicht is. Hiervan kan hij afwijken indien aannemelijk is dat het structureel en reëel evenwicht in de begroting in de eerstvolgende jaren tot stand zal worden gebracht. Dan is het mogelijk om de begroting sluitend te maken door inzet vanuit de Algemene Reserve, maar dat wordt niet voorgesteld.

Alternatief C: Incidentele lasten/baten versus structurele lasten/baten

De in de begroting gelabelde incidentele baten en lasten tellen niet mee bij de bepaling of de begroting reëel en duurzaam in evenwicht is en worden om die reden uit de berekening geëlimineerd. De provincie is echter steeds strikter wat betreft de hierbij geldende regelgeving en richtlijnen. De in de begroting opgenomen incidentele baten en of lasten moeten om die reden van een toelichting zijn voorzien. De in de begroting verwerkte incidentele baten en lasten zijn op voorhand al met de provincie afgestemd.

Alternatief D: Uitstel van besluitvorming over specifieke voorstellen of deze niet goed te keuren

Soms is het mogelijk om de besluitvorming over bepaalde voorstellen uit te stellen. Dat geeft mogelijkheden voor nadere uitwerking en het uitwerken van alternatieven. Ook kunnen nieuwe voorstellen met structurele consequenties niet door de raad worden overgenomen.

Alternatief E: Andere procedure volgen

Soms is het ook mogelijk/gewenst/noodzakelijk om een voorstel als apart raadsvoorstel aan de raad aan te bieden zodat meer tijd is om nut/noodzaak/haalbaarheid/alternatieven etc. te onderzoeken. Natuurlijk wordt zoveel mogelijk gestreefd naar een integrale afweging bij de begroting maar dat is niet in alle gevallen haalbaar, bijvoorbeeld omdat het voorstel bij de begroting niet rijp is voor besluitvorming maar (te) spoedeisend is om een volgende begroting af te wachten. Voorstellen binnen het beleid van de raad kunnen bij de eerstkomende bestuurs-rapportage (Zomernota) aan de raad worden aangeboden.

Overwegingen van het college

Ons college is van mening dat de nieuwe voorstellen noodzakelijk zijn om het beleid uit te voeren. De begroting 2026 is sluitend indien de raad de voorstellen van het college overneemt.

Uitgangspunten

- De gemeente Bloemendaal wil zelfstandig blijven en een robuuste slagvaardige gemeente zijn;
- Geen kapitaalvernietiging wat betreft de gemeentelijke kapitaalgoederen zoals gebouwen (onderwijshuisvesting), wegen en riolen;
- Financieel duurzaam om de gezonde financiële positie te waarborgen;
- De riool- en afvalstoffenheffing dienen kostendekkend te zijn omdat lasten hiervoor anders beslag leggen op schaarse algemene middelen;
- Baten en lasten in evenwicht houden conform de toezichteisen vanuit het rijk en provincie

Middelen

De ontwerpbegroting 2026 is uitgewerkt op basis van de Kadernota 2026.

Financiële middelen

Uitkomsten meerjarenbegroting 2026 - 2029

- = nadeel + = voordeel

Meerjarenbegroting 2026- 2029 x C 1.000	2026	2027	2028	2029
1 Stand meerjarenbegroting in PRIMAIRE begroting 2025	-2.199	-1.811	-1.151	-1.151
Reeds genomen raadsbesluit na begrotingsvaststelling:				
- Septembercirculaire 2024	259	115	63	63
- Raadsbesluiten december '24 t/m maart '25	88	88	87	87
- Raadsbesluit juli '25	-6	-7	-42	-7
a Zomernota 2025	-223	-372	-520	-520
b Mutaties meerjarenbegroting 2026-2029 (saldo lasten en baten)	1.059	173	-1.603	-2.904
c Berenschot maatregelen	1.543	2.456	3.041	3.045
d Nieuwe voorstellen meerjarenbegroting 2026-2029	-894	-2.201	-2.089	-2.103
2 Bijgestelde stand meerjarenbegroting 2026-2029 inclusief mutaties, Berenschot maatregelen en nieuwe voorstellen	-373	-1.559	-2.215	-3.490
a Eliminatie incidentele lasten en baten	-782	-1.684	-1.537	-1.629
3 Stand MJB 2026-2029 na eliminatie van incidentele posten	409	125	-678	-1.861

De opstelling van de begroting 2026 begint met de jaarschijf 2026 van de eerder vastgestelde begroting 2025 (regel 1), met vervolgens de financiële consequenties van reeds genomen raadsbesluiten. In regel 1a zijn de structurele consequenties van de Zomernota 2025 te vinden.

In regel 1b is het saldo opgenomen van de mutaties conform de (financiële) uitgangspunten van de Kadernota, de structurele effecten van de jaarrekening 2024 en overige autonome ontwikkelingen.

Regel c geeft het effect van de voorgestelde bezuinigingsmaatregelen uit het Berenschot rapport.

Regel d geeft het saldo van de voorstellen uit de bijlage 'Nieuwe voorstellen'.

Regel 2 laat de bijgestelde stand zien na verwerking van de mutaties, bezuinigingsmaatregelen uit het Berenschot rapport en nieuwe voorstellen.

Regel 2a laat de eliminatie van het saldo van de incidentele lasten en baten zien.

Regel 3 geeft het saldo weer na eliminatie van de incidentele baten en lasten en is van belang voor het inzicht in het structureel begrotingsevenwicht.

Indien de raad de voorstellen van ons college overneemt, is de begroting reëel en duurzaam in evenwicht voor het jaar 2026 en voldoet daarmee aan het toezichtcriterium van de provincie Noord-Holland. Conform de oproep van de VNG zijn de jaren 2027, 2028 en 2029 reëel begroot en laten in 2028 een tekort zien van € 0,7 miljoen oplopend naar € 1,9 miljoen in 2029.

U wordt geïnformeerd over de consequenties van de septembercirculaire 2025 in een separate brief. Zie verder de ontwerpbegroting 2026, het raadsvoorstel en bijlagen.

Organisatorische middelen

In de programma's vindt u welke middelen per programma worden ingezet. In de paragrafen kunt u per thema meer informatie vinden, zie bijvoorbeeld de paragraaf bedrijfsvoering.

Participatie

N.v.t.

Communicatie

Het raadsbesluit wordt verstuurd naar de provincie en opgenomen in de website begroting 2026.

Samenwerking (Heemstede)

Het gebruikte format en de inhoud van de begroting is waar mogelijk afgestemd met de gemeente Heemstede.

Vervolgproces/evaluatie*Vervolgproces*

Na besluitvorming door de raad wordt het raadsbesluit en bijlagen conform art. 191 Gemeentewet vóór 15 november 2025 verstuurd aan de provincie Noord-Holland. De begroting is gepubliceerd op een website zodat hier gemakkelijk kennis van kan worden genomen. De administratieve consequenties worden verwerkt zodat de budgethouders over de gevoteerde budgetten kunnen beschikken.

Evaluatie

Jaarlijks wordt de P&C-cyclus geëvalueerd met de auditcommissie.

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief
2. Investeringsprogramma 2026-2029
3. Nieuwe voorstellen
4. Ontwerpbegroting 2026
5. <https://bloemendaal.begroting-2026.nl/>
6. Brief gevolgen septembercirculaire (wordt nagestuurd)
7. Overzicht bezuinigingsvoorstellen Berenschot

Burgemeester en wethouders van Bloemendaal,

, burgemeester.

, gemeentesecretaris.

